

FERDINAND JOZEF DE WAELE

1960

Ferdinand, Jozef, Maria, de Waele werd geboren te Sinaai-Waas op 18 april 1896. Hij volbracht zijn Grieks-Latijnse humaniora aan het College van het St. Jozefs Klein-Seminarie te Sint Niklaas-Waas in 1915. Hij studeerde de klassieke letteren, geschiedenis en oudheidkunde aan de universiteiten van Gent, Utrecht, Würzburg en Bonn, en promoveerde tot doctor litterarum humaniorum et philosophiae theoreticae aan de universiteit te Nijmegen.

Vanaf 1920 was hij werkzaam als leraar in de gymnasia te Venlo, Eindhoven en 's-Gravenhage, of ondernam studiereizen in West-Europa. Na zijn promotie vertrok hij naar Italië en Griekenland en was hij fellow van de American School of Classical Studies te Athene en superintendent in het Amerikaanse opgravingswezen in Hellas. Deze taak verdeelde hij tot 1940 in een jaarlijks wintersemester waarin hij de klassieke archaeologie onderwees aan de universiteit te Nijmegen, en een jaarlijks zomersemester waarin hij, gedurende vele jaren, te Korinthe in opdracht van de American School-opgravingen leidde (theater, hoofdlaan, noordelijke markt, heiligdom van Asklepios, lustoord Lerna) en te Olynthos in het bodemonderzoek van de zuidelijke stadsheuvel (1934)

werkzaam was. Deze verdeelde werkzaamheid schonk hem de gelegenheid het hele klassiek patrimonium rondom de Middellandse zee in Europa, Azië en Afrika te bezoeken en te bestuderen. Over de bevindingen hiervan hield hij talrijke voordrachten aan binnen- en buitenlandse universiteiten. In 1940 werd aan de hoogleraarstaak te Nijmegen toegevoegd het onderwijs in de oude geschiedenis en staatsinstellingen, en dat van het nieuw-grieks. Als gasthoogleraar hield hij praelectiones en wetenschappelijke rondleidingen aan de universiteiten te Leuven (1949 en 1961), Athene (1951 en 1957), East Lansing (Michigan State University, Verenigde Staten, 1960).

Hij schreef werken, artikels en besprekingen over kulturele vragen, speciaal in het domein der klassieke oudheid. Zijn boek *Pelgrimstocht door Hellas* werd

door de Koninklijke Vlaamse Academie voor Letterkunde met de August Beernaert-prijs bekroond. Hij is buitenlands lid van de Koninklijke Vlaamse Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België, corresp. lid van het Duits Archaeologisch Instituut te Berlijn, lid van het Archaeological Institute van Amerika, en van de Wetenschappelijke Vereniging te Athene. In 1935 werd hij ereburger van Skyros (Griekenland), in 1960 van Bay City, Michigan, Verenigde Staten, in 1958 verleende de Faculteit der Wijsbegeerte van de Universiteit te Athene hem het eredoctoraat.

Bij K.B. van 24 juni 1960 werd hij benoemd tot docent in het Hoger Instituut voor Kunstgeschiedenis en Oudheidkunde te Gent en belast met het houden van de cursus „De geschiedkundige kritiek, toegepast op een tijdperk van de kunstgeschiedenis (de Oudheid)”.

PUBLIKATIES VAN FERDINAND JOZEF DE WAELE

- Wat schuilt er, van godsdiensthistorisch standpunt gezien, achter het „lustrum”?* Hand. VI. Wet. Congres, Gent, 1920, blz. 24.
- De voorstelling van den Halios Geroon op de Grieksche vazenbeelden.* Handel. VI. Wet. Congres, Gent, 1922, blz. 109-119.
- La signification de ΔΕΚΑΝ dans la plus ancienne inscription attique.* Musée Belge, 1923, blz. 305-309.
- ΧΡΥΣΑΩΡ.* Musée Belge, 1924, blz. 47-52.
- De nieuwe kapel van het R.K.Gymnasium te Eindhoven door Dom Bellot.* Het Gildeboek, 1924, blz. 88-91, 3 afb.
- Het Christendom en het oude Pompeii.* Studia Catholica, 1926, blz. 203-210.
- La représentation de la vente de l'huile sur les vases antiques.* Rev. archéol., 5e série, XXIII, 1926, blz. 282-295, 6 figg.
- Het oudste graffito over de Christenen in Italië.* Stud. Cath., 1927, blz. 89-93.
- Het drinken van den „kukeón” op votiefplaatjes uit Lokroi Epizephurioi.* Bullet. Bevorder. Ant. Beschaving, 1927, blz. 5-7, 4 figg.
- The Magic Staff or Rod in Graeco-Italian Antiquity.* Gent, 1927, 224 blz., 10 pl.
- Die Tätigkeit der Amerikanischen Schule in Athen in 1927.* Gnomon, 1928, blz. 164-165, 1 fig.
- A Guide of Corinth.* Gnomon, 1928, blz. 560-563.
- Theater en amphitheater te Oud-Korinthe.* Nijmegen, 1928, 43 blz., 1 pl.
- Korinthos in de dagen van St. Paulus.* Stud. Cath., 1928, blz. 145-170.
- Bij het zelfportret van Michel Angelo in de Sixtijsche kapel.* Stud. Cath., 1928, blz. 415-424, 2 pl.
- Zauberstab in der Vorgeschichte.* Reallexicon der Vorgesch., XIV, 1929, 515-8.
- Stab.* Pauly Wissowa Reallex. III A, 1929, kol. 1894-1923.
- Erastus, oikonomos van Korinthe.* Meded. Nederl. Hist. Inst., 1929, 40-48, 1 pl.
- Gli scavi di Corinto.* Aevum (univ. catt. Milano), III, 1929, blz. 590-592.
- Sapphokopf und Artemisstatue aus dem alten Korinth.* Pantheon, München, 1929, blz. 522-523, 2 pl.
- The Roman Market North of the Temple of Apollon at Corinth.* American Journal of Archaeology, 1930, blz. 432-452, 10 figg.
- Die Korinthischen Ausgrabungen in 1928-1929.* Gnomon, 1930, blz. 52-57, 1 plan.
- Ein Goldfund makedonischer Statere in Alt Korinth.* Gnomon, 1930, 280-1.
- Nochmals Zeus.* Philologische Wochenschrift, 1930, kol. 1376.
- The Greek Stoa North of the Temple of Apollo at Corinth.* American Journal of Archaeology, XXXV, 1931, blz. 394-423, 11 figg., 1 pl.
- Fragmente archaischer Statuen in Thera.* Archæol. Anzeiger, 1931, blz. 101-106, 2 figg.

- Noviomagus Batavorum* (Romcinsch Nijmegen), *Bouwsteenen voor een geschiedenis van Nijmegen*, I. Nijmegen, 1931, 114 blz., 13 pls. en figg. (with an English summary).
- Die Korinthischen Ausgrabungen in 1930*. Gnomon, 1931, blz. 47-52, 2 plattegr.
- Die erste Ausgrabungskampagne in der athenischen Agora*. Gnomon, blz. 549-552, 2 plattegr.
- Die Korinthischen Ausgrabungen in 1931*. Gnomon, 1931, blz. 607-14, 2 plattegr.
- Alt-Korinth*. Gnomon, 1932, blz. 360-369.
- Wat hebben de opgravingen ons omtrent Korinthe geleerd?* Gedenkboek van den Vliebergh-leergang te Leuven, 1932, 5 blz., 2 pl.
- Hoe vermeerderd een moderne opgraving onze kennis der oudheid?* Gedenkboek van den Vliebergh-leergang te Leuven, 1932, 5 blz., 1 plattegr.
- Scoperte recenti di archeologia cristiana nella Grecia: la basilica di Corinto*. Atti del terzo congresso internazionale di archeologia cristiana di Ravenna, 1932, blz. 371-385, 17 figg.
- The Sanctuary of Asklepios and Hygieia at Corinth*. American Journal of Archaeology, XXXVII, 1933, blz. 417-451, 5 figg., 6 platen.
- De laatste opgravingen van Korinthe*. Bulletin der Vereniging tot bevordering der antieke beschaving, VIII, 1933, blz. 12-18, 4 figg.
- Edele smeedkunst en juweelen in Oud-Hellas*. Gent, 1933, 30 blz., 25 platen.
- Zur Orakelstätte (Tempel B) in Alt Korinth*. Philologische Wochenschrift, 1933, pp. 111-112.
- Zauberstab*. Roschers Mythologisches Lexicon, V, 1934, kol. 542-559.
- Führer durch Korinth*. Gnomon, X, 1934, blz. 225-230.
- Oud Grieksche elementen in folklore en volksleven van hedendaagsch Griekenland*. Bulletin tot Bevordering der Kennis der Antieke Beschaving, 1934, blz. 14-16, 2 figg.
- Uren in Christus' moederland*. 't Heilig Land, XXI, 1933-1934, blz. 86-92, met afbeeldingen.
- In het kielzog van Odusseus*. Roeping, XII, 1934, blz. 876-882.
- Helleensche zwerftocht*. Jong Dietschland, 1934-1935, 12 artikelen over Oud Hellas.
- Lerna in Korinth*. Pauly Wissowa Realencyclopaedie, Suppl. Band VI, kol. 223-225, 1935.
- Korinthos*. Pauly Wissowa Realencycl., Suppl. Band, VI, k. 182-199, 1935, met plattegrond van oud Korinthe.
- Antieke beschaving en werk van de spade*. Wetenschap in Vlaanderen, I, 1935, blz. 2-4.
- The Fountain of Lerna and the Early Christian Cemetery at Corinth*. Amer. Journ. of Archaeology, 1935, XXXIX, blz. 352-359, 4 figg., 1 pl.
- Jesus' lijden in de Grieksche folklore*. 't Heilig Land, XXII, 1934-1935, blz. 135-136, 4 figg.
- Asklepios und das Asklepieion von Korinth*. Archäologischer Anzeiger, 1935, blz. 642-652, 5 figg.
- Nieuwe werken over oude kunst*. Kunst, 1935, blz. 51-54.
- Het Palestijnsch monument ter herinnering aan Jesus' broodwonder*. 't Heilig Land, XXIV, 1936-1937, blz. 73-81, 9 figg.
- „Orthographos” and „proikophagos” on Corinthian inscriptions*. Classical Studies presented to Edward Capps, 1936, Princeton, blz. 90-92, 1 plaat.
- De legende der vrome broeders Kleobis en Bitoon*. Hermeneus, 1936, blz. 157-162.
- Noviomagus Nemetum*. Pauly Wissowa Realencycl., XVII, 1937, kol. 1196-1201.
- Noviomagus Treverorum*. Pauly-Wissowa Realencycl., XVII, 1937, kol. 1201-1204.
- Noviomagus Batavorum*. Pauly Wissowa Realencycl., XVIII, 1937, kol. 1204-1213.
- Jesus, de Messias Koning*. Nieuw Vlaanderen, 30 Januari 1937.
- Het ware gelaat van den Heiland*. Nieuw Vlaanderen, 20 Maart 1937.
- Peirene*. Pauly Wissowa Realencycl., XIX, 1938, kol. 108-113.
- Vceertig Eeuwen Antieke Kunst*. 116 blz., 115 figg., 1 kaart, Antwerpen, 1938.
- De opgravingen van Olunthos*. Bulletin Vereniging Bevordering Klassieke Beschaving, 1936, blz. 27-30, 4 figg.
- Brutus*. Huldegarve aan Alwin de Mayer, 1938, blz. 99-100.
- Het museum der R.K. Universiteit te Nijmegen*. Jaarboek der St. Radboudstichting, 1938, blz. 31-33.
- De reconstructie van de antieke stad in beeld*. Handelingen van het 18^e Philologencongres te Nijmegen, Groningen, 1939, blz. 103-4.

Nikopolis, de zegestad van Augustus. 't Heilig Land, XXVII, 1939-1940, blz. 1-12, 15 figg. en kaarten.

Het Helleensche huis. Het Museum, 1939-1940, blz. 211-213.

De Grieksche stad. Het Museum, 1939-1940, blz. 182-184.

De markt te Korinthe. Wetenschappelijke Tijdingen, I, 1940, blz. 4-8.

De naam Jesus. Wetenschappelijke Tijdingen, I, 1940, blz. 177-181.

Kunstwerken van de 17^e en 18^e eeuw in de St. Catharina-kerk van Sinaai-Waas. Mededeelingen van de Koninklijke Vlaamsche Academie v. België, Klasse der Schoone Kunsten, nr. 1, Brussel, 1940, 32 blz., 7 platen.

Corpus der christlichen Inschriften Griechenland. I. Lief. Korinth (met N. BEES). Athen, 1941, 225 blz.

Twaalf Eeuwen Bouwende Oudheid. Grepen uit de Beschaving der oudheid, I, Nijmegen, 1941, 120 blz. 5 platen.

Munt- en penningkunde der Helleensche Oudheid. Grepen uit de Beschaving der Oudheid, II, Nijmegen, 1941, II + 48 blz., 136 figg.

Römische Opfergeräte. Het Museum, II, 1941-1942, blz. 19-20.

Antieke Berichten over Oude Geschiedenis. Grepen uit de Beschaving der Oudheid, IV, Nijmegen, 1941, IV + 40 blz.

Beeldhouwkunst van het Imperium Romanum. Grepen uit de Beschaving der Oudheid, III, Nijmegen, 1942, VII + 45 blz., 29 figg.

Rome's verval in het licht der Iraansche oorkonden. Wetenschappelijke Tijdingen, 1942, blz. 73-76.

Grieksche problemen. Het Museum, 1941-1942, blz. 199-200.

Grieksche beeldhouwkunst. Het Museum, II, 1941-1942, blz. 233-234.

Hellenistische Beeldvormkunst. Grepen uit de Beschaving der Oudheid, V, Nijmegen, 1943, III + 80 blz.

Veertig Eeuwen Antieke Kunst. 2^e uitg., Antwerpen, 1943, 98 blz. 90, figg.

Antike Rathäuser. Het Museum, L, 1942-1943, blz. 203-205.

Pompeii tusschen 63 en 79 v.C. Wetenschappelijke Tijdingen, VIII, 1943, blz. 130-135.

Architectural terracottas. Het Museum, L, 1942-1943, blz. 232-235.

Tyrrenika. Het Museum, LI, 1943-1944, blz. 10-12.

Korinte. Bijbelsch Woordenboek, I, 1943, blz. 896-900, 4 afb., kaart.

Griekenland und Alexander. Het Museum, 1943-1944, blz. 45 ff.

Het Mausolleion van Halikarnassos. Het Museum, LI, 1943-1944, 1 fig.

Het Westen in het veroveringsplan van Alexander den Groote. Mededeelingen van den Koninklijke Vlaamsche Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schoone Kunsten van België, VI, 2, Brussel, 1946, 32 blz.

Alexander de Groote als veldheer en staatsman. Grepen uit de beschaving der Oudheid, VI, Nijmegen, 1946, 77 blz.

Helleensche garve-Hellinikon dagma. Grepen uit de beschaving der Oudheid, VII, Nijmegen, 1946, VIII + 69 blz.

Hout, houtbewerking en houtkunst in het Nabije Oosten, Griekenland, Rome en Byzantium. (Hout in alle tijden, I, blz. 579-580, 665-702, II, 1-52. Deventer 1952 (figg.).)

De tempel van Jerusalem. Een meesterwerk van hout-, steen- en metaalkunst. Vakblad voor de Meubel-industrie, Kerstnummer, 1947, blz. 10-13, 4 figg.

Woongebied en Wording van het Helleense Volk. Grepen uit de Beschaving der Oudheid, IX, Nijmegen, 1948, 55 blz.

Eerste Christendom en Jodendom in Doura-Europos aan den Euphraat. 't H. Land, 1948, blz. 17-23, 8 figg.

Meubelkunst in de klassieke Griekse eeuwen. Vakblad voor de meubelindustrie, 7 januari 1949, blz. 1-6, figg.

Titus Livius als geschiedschrijver van Rome's grootheid. Grepen uit de beschaving der Oudheid, X, Nijmegen, 1949, V + 66 blz.

Het geestelijk en wereldlijk lied in hedendaags Hellas. Grepen uit de beschaving der Oudheid, XI, Nijmegen, 1949, 24 blz.

- Pelgrimstocht door Hellas (Hellinikon Proskynima)*. Tielt, 1950, XXIV + 264 blz., 30 ill., 126 figg., Oudheid, XI, Nijmegen, 1949, 24 blz.
- De Hellenisering van de antieke wereld*. Grepen uit de beschaving der Oudheid, XII, Nijmegen, 1950, V + 41 blz.
- Encompassing Ancient Anatolia in our teaching of the Classics*. 22e Congr. Orientalisten, Istanbul, sept. 1951, verslag.
- Ο Ἀπόστολος Παῦλος εἰς τὴν Κόρινθον, Ἀκτῖνες Athene, 1951, blz. 344-355, 395-404.
- Le message de St Paul à l'humanité souffrante*. Paulus-Hellas-Oikumene. An oecumenical symposium, Athene, 1951, blz. 57-63.
- Εἰς τὰ ἔχνη τῶν μεγάλων Κηρύκων, Ἀκτῖνες (Athene), 1951, blz. 488-499.
- The Asklepieion and Lerna (of Corinth) by Carl Roebuck*, based on the excavations and preliminary studies of F. J. de Waele. Corinth, Results of excavations conducted by the American School of Classical Studies at Athens, Volume XIV. The American School of Classical Studies at Athens, Princeton, New Jersey, 1951, 184 pp., 5 plans, 69 plates, 34 illustr. i. text.
- Antiek Anatolië, brug der beschaving tussen Oosten en Westen*. Grepen uit de beschaving der Oudheid, XIV, Nijmegen, 1952, 56 blz.
- Περὶ τῆς τελευταίας διαλονῆς τῆς ἀποκριτικῆς Θεοφανοῦς στὴν Νυμέγκην. 9^e Congres van Byzantijnse Studiën te Thessalonike, 1953, Mededeling.
- Het heroïsme van Konstantijn XI Palaiologos in het licht van Byzantions politiek verleden*. Bij de herdenking van de val van Constantinopel 1453-1953. Het Christelijk Oosten en Hereniging, VI, blz. 118-139.
- Antieke kolonisatie en hellenisatie*. Grepen uit de beschaving der oudheid, XV, Nijmegen, 1954, II + 47 blz.
- Achtergrond en aard van C. Tacitus als geschiedschrijver van de eeuw der Caesares*. Grepen uit de beschaving der Oudheid, XIII, Nijmegen, 1945, V + 85 blz.
- Ogier Giselyn van Busbeke. Wetenschappelijke Tijdingen, XIV, juli 1954, blz. 208 vv.
- Veertig eeuwen antieke kunst*. Antwerpen-Amsterdam, 1954, 98 blz., 1 kaart, 97 afb. 3e uitg.
- Ogier Giselyn van Busbeke, de Nederlander (blz. 5-16). *In het voetspoor van Ogier van Busbeke te Konstantinopel en in Klein-Azië* (blz. 63-80). *Aantekeningen* (blz. 89-102). *Bibliographia Busbequiana* (blz. 103-106). Augerius Gislénus Busbequius, 1522-1591, Vlaams humanist en keizerlijk gezant. Hulde bij het vierde eeuwfeest van het begin van zijn gezantschap in het Oosten 1554-1954, Brussel, 1954-1955.
- Over de betekenis van de Gallo-Romeinse tempels in Elst (Nederland)*. Mededelingen van de Koninkl. Vlaamse Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België, Klasse der Letteren, XVII, 1955, nr. 7, 17 blz., 3 platen.
- Moeder Gods, de voedster van ons leven. Een ongewone Helleense ikoon*. Het Christelijk Oosten en Hereniging, VIII, 1955-1956, nr. 1, blz. 3-7, plaat 1.
- Oudhelleense samenleving. I. Staatsinrichting (Bestuurs- en rechtswezen)*. Grepen uit de Beschaving der Oudheid, XVIII, Nijmegen, 1956, 77 blz.
- Oudromeinse kunst en cultuur*. Grepen uit de Beschaving der Oudheid, XVI, Nijmegen, 1956, XIII + 68 blz.
- Marcus Ulpius Traianus, veldheer, bouwheer, rijksheer*. Grepen uit de Beschaving der Oudheid, XVII, Nijmegen, 1956, V + 76 blz., 10 figg.
- In memoriam Mgr. Prof. Dr. K. L. Bellon*. Jaarboek der Koninklijke Vlaamse Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België, 1957, blz. 218-220.
- Saint Paul à Athènes*. Bible et Terre Sainte, nov. 1957, nr. 5, blz. 8-13.
- De wederopstanding van de grote Agora te Athene*. Wetenschappelijke Tijdingen, 1957, blz. 219-230.
- Saint Paul à Corinthe*. Bible et Terre Sainte, nr. 11, mai 1958, 6-12.
- Geld en munt in Oud Israël*. 't Heilig Land, 1958, blz. 7-12; 33-37; 49-53; 65-71; 81-87, met 34 afbeeldingen.
- Ephesos, stad van de Moedergodin, stad van de Moeder Gods*. 't Heilig Land, 1958, blz. 148-160, 1 plan, 22 figg.

Graecia Romana, Rome's bewind in Hellas. Grepen uit de Beschaving der Oudheid, XIX, 1958, 57 blz.

Kunstgeschiedenis. Antwerpen, 1958, 7^e uitgave (bewerkt door F. J. DE WAELE).

In memoriam Prof. Mr. Jan Hendrik Paul Bellefroid (15 nov. 1869-14 feb. 1959). Jaarboek van de Koninklijke Vlaamse Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België, XXI, 1959, blz. 259-263.

Creek Civilization. Course of Ancient History at Michigan State University, East Lansing, East Lansing, Mich., 1960, 17 blz.

Korinthe. Helleens-Romeinse Metropolis en Handelsstad. Grepen uit de Beschaving der Oudheid, XX, Nijmegen, 1960, 152 blz.

Corinthe et Saint Paul. Les hauts lieux de l'histoire, Parijs, 1961 (in druk).